

Vänsterpartiet

Region Skåne

Ett rättvist Skåne

Vänsterpartiets budget för 2009

*“Även om storlek och trender på de sociala ojämlikheterna varierar,
kan man generellt säga att högre social position är kopplat till
mindre hälsorisker, bättre hälsa och lägre dödlighet.”*

Socialstyrelsen, Folkhälsorapport 2005

Förord

Systemskifte inom hälso- och sjukvården

Den sittande borgerliga regeringen håller på att genomföra ett omfattande systemskifte inom hälso- och sjukvården. Tidigare i denna mandatperiod genomförde Göran Hägglund, starkt applåderad av Svenskt Näringsliv, den s.k. startlagen som öppnar för privatiseringar inom hela hälso- och sjukvården, även akutsjukhus. I slutet av oktober presenterades regeringens systemskifte för primärvården: Från 2010 skall det bli fritt fram för privata företag att konkurrera med landstingens vårdcentraler över hela landet. Modellen med fri etableringsrätt blir obligatorisk för alla landsting. Förebilden är Vårdval Stockholm, där vårdcentralerna får ersättning utifrån antalet läkarbesök och ingen hänsyn tas till patienternas sociala förutsättningar. Resultatet har blivit en segregerad vård där förörternas dränerats på resurser, samtidigt som allt fler läkare valt att etablera sig i välmående rika områden. Vården i Stockholm har fått en tydlig klassprofil – när regeringen har genomfört ”Vårdval Sverige” kommer klasskillnaderna inom hälso- och sjukvården att bli tydliga i hela landet.

Omfattande konsekvenser för Hälsoval Skåne

Inför fullmäktigebeslutet om Hälsoval Skåne varnade vi för att fri etableringsrätt kommer att införas med lagstiftning i hela landet. Något som då avvisades. Mindre än två månader senare ser det ut till att bli en realitet. Viktiga förutsättningar för Hälsoval Skåne försvinner och med detta kanske också den politiska enigheten mellan femklövern och socialdemokraterna. I stället för Hälsoval Skåne lyfter vi vårt eget förslag – Offentligt Hälsoval - dvs. en kvalitativ utveckling av och satsning på den offentligt drivna primärvården.

Modellen med fri etableringsrätt för privata vårdcentraler liknar det system som i dag gäller för etablering av privatskolor. Privatskolereformen har resulterat i ökad segregation och svårigheter för kommunerna att planera och styra resurser dit där de behövs bäst. Skattepengarna som skulle gå till utbildning blir miljonvinster i ett antal stora privata koncerner. Nu ligger privata vårdbolag som Carema, Attendo Care och Catio i startgroparna för att starta vårdcentraler. Det är framför allt de som kommer att tjäna på Göran Hägglunds systemskifte. Man måste vara naiv om man tror att Region Skåne inte tvingas att rätta in sig i ledet när denna lagstiftning genomförs.

Ohållbar budgetprocess

För den nuvarande borgerliga majoriteten var det oerhört viktigt att ändra hela budgetprocessen så att beslut skulle tas först under hösten i stället för på regionfullmäktiges junisammanträde. Argumentet var att man då trodde sig ha ett kvalitativt bättre underlag, eftersom kunskapen om de statliga ekonomiska förutsättningarna, skatteprognoserna och pris- och kostnadsutvecklingen borde vara större på hösten än under våren. Dessutom skulle förvaltningarna få bättre tid till budgetarbetet. Trots dessa ändringar tvingas vi som oppositionsparti konstatera att förutsättningarna för vårt budgetarbete har blivit sämre. Först 8 dagar innan regionstyrelsen skall ta beslut om budgeten får vi tillgång till de ekonomiska förutsättningarna och siffermaterialet som oppositionens budgetförslag också måste ta sin utgångspunkt i.

Den borgerliga majoriteten har genom detta tillvägagångssätt – medvetet eller omedvetet – skapat ett stort hinder för oppositionens budgetarbete i Region Skåne.

Vilmer Andersen
Gruppledare (v)

Ett rättvist Skåne

Vänsterpartiet vill ha ett jämlikt samhälle och motsätter sig därför att marknadskrafterna ska komma in och ta över allt större delar av den verksamhet som hittills har varit offentligt ägd, styrd och finansierad. Vi gör det för att vi vet att ett jämlikt samhälle kräver solidaritet. En solidaritet som betyder – av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Vård, skola och omsorg är något som alla partier säger sig värna om i valrörelser. Men detta värnande har visat sig innebära från borgerligt håll att olika privata aktörer ska komma in i den offentliga sektorn. Företagen står i kö för att exploatera denna nya marknad. Det senaste exemplet är det vårdval som alltfler landsting har ställt sig bakom, även här i Region Skåne. Det finns en uppenbar risk att de stora vårdbolagen, ofta riskkapitalbolag, kommer att gripa tillfället att etablera sig i närsjukvården för att på sikt ta över allt större delar av den. Det är ett av flera skäl till att vänsterpartiet säger nej till det Hälsoval Skåne som beslutats.

Vänsterpartiet anser, att sjukvård ska bedrivas i offentlig regi utan vinstintresse, för att garantera att de som har störst behov av vård också får den. Erfarenheter från länder som har en stor andel privata utförare, visar att vården blir dyrare, sämre och orättvist fördelad. Vi vill ha en offentlig vård eftersom den är demokratiskt styrd, fördelas jämlikt och ger mer insyn för medborgarna.

Den nya regeringen har givit klartecken till privatisering av sjukhus, vilket om det genomförs, skulle innebära att vi backar tillbaka till ett samhälle där plånbokens storlek och inte behovet av vård är avgörande för vilken vård man kan få. Det första privata barnsjukhuset har startats och fler är på gång, bl.a. i Skåne/Öresundsregionen. Barn till föräldrar som har råd att ta privata försäkringar får en gräddfil till vården. Att det är behovet av vård, inte pengar, som ska styra tillgången till vård

verkar det borgerliga styret helt ha lämnat. De borgerliga partierna har också i valrörelse efter valrörelse och i andra sammanhang upprepat mantrat att vården ska vara solidariskt och offentligt finansierad. Vi har nu fått bevis för att det bara var tomma ord utan innehåll. Den styrande majoriteten i Region Skåne har redan lagt avgifter på barn när de söker vård. Med privata barnsjukhus, där bara vissa barn har råd att betala, lämnas den solidariska välfärdspolitiken som borde vara en mänsklig rättighet och inte en vara på en marknad. Barnen blir nu först ut på denna vårdmarknad.

 En hållbar utveckling, solidaritet och rättvisa är själva grunden i vänsterpartiets budgetförslag.

Hälso- och sjukvården

Helhetssynen är viktig

Hälso- och sjukvårdens utveckling är beroende av helhetssyn, långsiktighet och samordning. När olika aktörer ska verka inom samma system måste det finnas en politisk överblick som gör det möjligt att styra sjukvården utifrån medborgarnas behov, inte marknadens. De folkvalda måste alltid ha medborgaren och patienten som främsta prioritering när beslut fattas. Trots hög kvalitet i den svenska hälso- och sjukvården ser vi brister som måste åtgärdas. Det handlar främst om att se till att tillgängligheten ökar på alla vårdnivåer. Målet för all Region Skånes vård är att den ska vara köfri. Det kräver både ökade resurser och en bättre samverkan kring patienten inom framför allt närsjukvården.

Stärk patientens inflytande

Vänsterpartiet har ett eget förslag till hur närsjukvården ska organiseras. En jämlik hälso- och sjukvård kräver att de folkvalda kan styra resurser till områden med stora behov. Det innebär att politikerna har ett samhälleligt ansvar att erbjuda ”kvalitativt bästa vård” till alla efter behov.

Det vill säga att kvalitet och likvärdighet, patientnytta och säkerhet ska styra sjukvården, inte privatiseringar av ideologiska skäl.

Offentligt hälsoval

Mot det Hälsoval Skåne, som regionfullmäktige har beslutat om, ställer vänsterpartiet ett offentligt hälsoval, vilket innebär att vi vill satsa på en utveckling av den offentligt drivna närsjukvården i stället för att öppna dörren för olika vårdbolags etablering.

Vårt offentliga hälsoval innebär att vårdcentralen får ett helhetsansvar för patienten. Med helhetsansvaret följer att alla ska listas aktivt eller passivt så att det är klart vem som har ansvaret för patienten.

De pengar som vårdcentralen får, ska fördelas med hänsyn till att patienter inte är lika. Mer pengar ska tillföras de vårdcentraler som har ansvar för patienter, som vi vet innebär en större vårdtyngd på grund av ålder, sjukdomar och övriga sociala förhållanden, för att en likvärdig vård ska erbjudas alla. Vi vet också att det är de välbeställda som konsumerar mest vård, trots att det är andra grupper som behöver vården i större utsträckning. För att vården ska nå alla likvärdigt, måste därför vårdcentralen finnas nära, vara lätt att ta sig till och lätt att besöka, ha fungerande öppettider och enkla bokningsrutiner. Detta är viktigt för alla, men framför allt för de grupper som kanske ger upp när man stöter på onödiga svårigheter med att söka hjälp.

Vårdcentralernas egna ansvar för ekonomi och drift innebär också att teamarbetet kan utvecklas. Personalen måste också ha en relevant utbildning så att man kan möta även lite ”svårare” patientgrupper som dementa, missbrukare och psykiskt sjuka på ett bra sätt.

Det har funnits problem i vissa områden både i tätort och på glesbygd att tillsätta tjänster, och en del vårdcentraler har ibland långa tider haft vakanser, framför allt på läkarsidan. Hyrläkare är inte en lösning på detta, då det bara innebär dyr brandkärsutryckning utan kontinuitet. Vi vill se ett utvecklat teamarbete, en samordning av flera enheter som kan stötta varandra då problem uppkommer, och även möjligheten att använda sig av alla olika personalresurserna där de bäst behövs. Alla vårdcentraler behöver exempelvis inte ha en kurator eller sjukgymnast på heltid, utan arbetet kan utföras på fler än ett ställe. Detta är ett utvecklingsarbete som de olika vårdgivarna själva ska lösa på bästa sätt. Vänsterpartiet tror att helhetssyn och samarbete i närsjukvården kommer att lösa många problem, i motsats till en uppsplittring på en mängd olika aktörer.

Brukarrådets status och inflytande bör förbättras.

Anslag för ett offentligt hälsoval och tydliga avprivatiseringsinitiativ

Vänsterpartiet slår vakt om en sammanhållen offentlig hälso- och sjukvård. Därför tycker vi att den borgerliga majoritetens strategi att öka omfattningen av privata entreprenader är en felaktig väg att gå.

Redan i budgeten för 2008 lade vi pengar till avprivatiseringsinitiativ. Vi anser att det fortfarande behövs extrapengar för att påbörja detta arbete, som är angeläget av följande skäl:

För det första visar analyser och utvärderingar att privatiseringar inte är ett effektivt sätt att hålla kostnadsutvecklingen nere – tvärtom ökar kostnaderna ofta genom upphandling, framför allt för att sjukvården inte är en marknad med flera konkurrerande aktörer. Monopol, oligopol och liknande leder till att upphandlingarna ofta blir dyrare än nödvändigt.

För det andra förlorar Region Skåne kompetens när verksamhet läggs ut i privata entreprenader. Om vi av olika anledningar ska ta tillbaka verksamheten i förvaltningsregi, tvingas vi kanske både att anställa personal och utbilda medarbetare för denna verksamhet, vilket innebär en extra kostnad till exempelvis arbetsplatser, löner och kompetensutveckling.

För det tredje kan det vara nödvändigt att avsluta en entreprenad innan avtalstiden går ut, av den anledningen att verksamheten bör drivas i förvaltningsform. Detta kan innebära extra kostnader, och för att täcka dessa avsätter vi ett omstruktureringsanslag.

För det fjärde behövs analyser och utvärderingar av privatiseringens konsekvenser för ekonomin, kvalitén, tillgängligheten och personalförsörjningen, för att ta de viktigaste exemplen. Vi vill

därför under denna mandatperiod genomföra en grundlig analys av privatiseringens konsekvenser för medborgarna och Region Skånes verksamhet.

För det femte behövs satsningar - utöver det som finns i den borgerliga majoritetens budgetförslag - till ett offentligt hälsoval enligt Vänsterpartiets förslag, utvecklings- och förändringsarbete när det gäller bättre bemötande i synnerhet inom första linjens sjukvård, organisationsutveckling för att öka tillgängligheten inom sektor vård och hälsa och bättre arbetsplatsdemokrati, delaktighet och inflytande för alla anställda i Region Skånes verksamhet.

Skånsk Livskraft

Vänsterpartiet anser att den grundläggande överenskommelsen i Skånsk Livskraft är bra. Men nu har det gått en relativt lång tid efter överenskommelsen och en hel del av riktlinjerna och tankarna har genomförts. Det som nu händer är att alla förändringar, såväl nödvändiga som oviktiga och ofta impopulära beslut som den styrande majoriteten vill genomföra, hänvisas till att det är i linje med Skånsk Livskraft. Därför behövs en utvärdering av Skånsk Livskraft, för att se om och hur vi kan gå vidare.

Vi anser att PHAT-bilarna (akutbilar med läkarstöd) var ett led i utvecklingen av Skånsk Livskraft, och att det var ett felaktigt beslut att lägga ner verksamheten. Vi kommer i en ny vänstermajoritet efter valet 2010 att verka för en rekonstruktion av den prehospitäl vård.

Vänsterpartiet stöder fortfarande grunderna i Skånsk Livskraft som att de 10 sjukhusen i Skåne ska vara kvar och drivas i offentlig regi.

Tandhälsan håller återigen på att bli en klassfråga i Sverige. När 8 av 10 har fått högre tandvårdskostnader efter den senaste borgerliga tandvårdsreformen, är det än mer angeläget att genomföra en riktig reform, där den förebyggande tandvården prioriteras. Vänsterpartiet anser att när det gäller avgifter för patienten ska tandvård

vara likställd med övrig sjukvård. Innan detta blir verklighet ska avgifterna hållas så låga som möjligt.

Förebyggande arbete när det gäller barns och ungdomars hälsa

Arbetet med att förbättra barns och ungdomars hälsa får aldrig avstanna. Att ge rätt stöd förutsätter en samverkan med skolan socialtjänst och fritidsverksamheter. Det är därför viktigt att det finns psykosocial kompetens, som kuratorer, vid ungdomsmottagningarna som ett led i det förebyggande arbetet. Det är också viktigt att fånga upp hela familjens situation när ett barn blir sjukt. Likaväl som vården försöker ge den bästa vård till ett sjukt eller funktionshindrat barn, måste man vara medveten om att inte bara vårdnadshavarna får en extra belastning utan att övriga syskon också blir drabbade.

Vi vet också att det skett en dramatisk försämring av unga kvinnors psykiska hälsa, något som man måste vara uppmärksam på när de söker vård för kanske helt andra symtom.

Barn och ungdomar är vår framtid och deras hälsa och välmående är inte bara viktigt för dem själva idag, utan kommer troligen att prägla hela deras liv. Därför kan en avgift lagd på barn när de behöver vård vara förödande.

Vänsterpartiet vill ha avgiftsfri barnsjukvård.

Förebyggande arbete när det gäller vuxnas hälsa

Ett bra folkhälsoarbete sker främst genom samhälleliga insatser. Faktorer som påverkar hälsan är många, exempelvis arbetslöshet, utbildning, låg inkomst, inflytande och boende. Att ha en god eller dålig hälsa beror på var man befinner sig på klasskalan. Därför måste folkhälsoarbetet genomsyra all verksamhet i Region Skåne. Detta innebär att det är dåligt av Region Skåne att inte nå alla som berörs av olika åtgärder som man vet leder till färre insjuknade. När det gäller mammografi och cellprovstagningar mot livmoderhals-

cancer finns det stora åldersgrupper som inte har blivit kallade för att man inte har haft kapacitet att ta emot alla. I stället för att lösa problemen har nu den borgerliga majoriteten sålt ut bröstdiagnostiken och mammografin med de problem som det medför för forskning, utbildning, utveckling och Region Skånes övergripande ansvar.

Det kan också vara ett hinder för många att infinna sig till provtagningar och undersökningar som ska utföras långt ifrån bostaden och med krav på att infinna sig vid en fastslagen tid. En lösning kan vara att ha ambulering verksamhet som söker upp människorna där de bor. Provtagningarna och undersökningarna ska vara avgiftsfria så att avgifterna inte innebär ett hinder för människor att genomgå viktiga hälsokontroller. Annars når man inte de grupper som är mest angelägna att nå, de som inte annars söker vård förrän det är akut.

Viktigt i ett förebyggande folkhälsoarbete är också regionens grön- och strövområden. Tillgängliga och välskötta grönområden tillsammans med en ytterligare satsning på friskvård på recept är viktiga delar i ett sådant arbete.

Den psykiska ohälsan ökar.

Närsjukvårdens roll är viktig och psykiatrin ska vara en integrerad del av närsjukvården. Det krävs större satsningar och ett mer utvecklat samarbete med kommunerna för att nå de barn och ungdomar som mår psykiskt dåligt. Problem som missbruk, dubbeldiagnoser och det spelberoende som är förödande i synnerhet för unga måste uppmärksammas. Vi motsätter oss de privatiseringar inom psykiatrin som majoriteten har genomfört och de kommande som har föreslagits. Vänsterpartiets budget tillåter ökade satsningar på närsjukvården, psykiatrin och Beroendecentrum.

En trovärdig budget

Man måste ge trovärdiga förutsättningar om man vill att verksamheterna ska följa

den budget man har fått sig tilldelad. Vi har under hela 2007 och 2008 sett resultatet av majoritetens bristfälliga styrning av Region Skåne. Det går inte att lägga uppdrag som är ofinansierade, eller, som man gjorde i den senaste budgeten för 2008, godkänna stora överskridanden av anslagen en kort tid efter det att budgeten hade beslutats i fullmäktige. Vad ger det för förtroende för den politiska kompetensen och styrningen i verksamheterna? Någon lärdom verkar majoriteten ännu inte dragit av sin obefintliga styrning under dessa första två åren eftersom man fortsätter på samma sätt inför 2009.

- + Målet för all Region Skånes vård är att den ska uppfylla vårdgarantin och på sikt vara köfri.**
- + Grundläggande för en bra vård är ett bra bemötande.**
- + Offentligt hälsoval är vårt förslag till kvalitetsförbättringar inom primär- och närsjukvården**
- + Vi kommer i en ny vänstermajoritet efter valet 2010 att verka för en rekonstruktion av den prehospitala vården.**
- + Vänsterpartiet satsar 773 miljoner kr mer än den politiska majoriteten på hälso- och sjukvården**

Hela Skåne ska utvecklas

Kollektivtrafiken binder samman Skåne och bidrar till en god utveckling i hela regionen. Bra är också att Skånetrafiken ställer om alltmer till miljödrivna drivmedel och bidrar till en bättre miljö.

Däremot motsätter vi oss den föreslagna avgiftshöjningen i kollektivtrafiken, den andra inom drygt ett år. Med låga biljettpriser väljer fler att åka kollektivt och för lågavlönade och kvinnor är det ofta det enda möjliga sättet att transportera sig på. Ju fler som väljer att åka kollektivt desto bättre är det för miljön. Därför har också Vänsterpartiet lagt ett förslag i riksdagen som handlar om klimattaxa, vilket innebär att Vänsterpartiet föreslår en försöksverksamhet i Region Skåne och Örebro län, där 0-taxa ska testas och staten går in och täcker de uteblivna biljettintäkterna.

Den studeranderabatt som majoriteten tänker införa nästa år blir bara en halvmesyr. Den innebär ingen lättnad för de studerande att åka med Skånetrafiken. De två senaste avgiftshöjningarna har redan ätit upp den lilla rabatt som de studerande nu kommer att få. Rabatten omfattar dessutom bara vissa grupper av de studerande, de som löser månadskort som omfattar 6 zoner eller längre. Besvikelsen är stor hos de studerande som inser att de fick ett tomt löfte. Vi vill fortsätta arbetet med att få allt större grupper att välja att åka kollektivt. Vi vill se avgiftsfri kollektivtrafik för skolungdomen. Det är i ungdomen som de goda vanorna att åka kollektivt grundläggs.

Möjlighet att ta sig ut i naturen är begränsad för många grupper boende i tätorterna. Regionen bör stödja och initiera fler Naturbussar.

Vänsterpartiet anser att Skånetrafiken i viss utsträckning inte uppfyller det regionala balansmålet. Man har inga nya idéer om utbyggnad av trafiken i områden där kollektivtrafikförsörjningen i dag är svag. Intäkterna från ökad trafik i starka stråk borde inte bara gå till att öka turtätheten

utan också öka utbudet i svagare områden. Vi anser också att passagerare genom olika typer av samrådsförfarande och brukarråd ska ha ett stort inflytande på utformningen av konkreta lösningar när det gäller kollektivtrafiken.

Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla, vilket innebär att det ibland måste få ta tid, gamla, barn och människor med funktionshinder ska kunna resa tryggt. Hur tror man annars att färdtjänstberättigade människor ska kunna välja den vanliga kollektivtrafiken om det inte finns plats på bussar eller tåg, tid att gå av och på, god information, gott om utbildad personal, bra stationer och hållplatser? En kvalitet och service som alla resande är betjänta av.

Färdtjänsten är en del av kollektivtrafiken. Det kommer alltid att finnas en del människor med funktionshinder som på grund av sina handikapp eller av andra skäl inte kan använda sig av den ”vanliga” kollektivtrafiken. Dessa resor ska inte vara dyrare för den färdtjänstberoende utan ha samma avgifter som övriga biljettpriser. Skånetrafiken har som uppgift att arbeta för ett jämställt transportsystem vilket inte innebär att kvinnor ska ta över männens resemonster, utan att kvinnors behov och värderingar ska väga lika tungt som mäns. Det finns mycket kvar att göra för Skånetrafiken när det gäller jämställdhetsarbetet

Kollektivtrafiken är ett viktigt område att prioritera ur ett jämställdhetsperspektiv. Mäns och kvinnors resemonster ser inte likadant ut. Kvinnor använder sig i högre utsträckning av kollektivtrafiken och kvinnor är även de som oftast har ansvar över barnens resvanor. Detta är något som man bör ta i beaktande i samband med utbyggnad av exempelvis järnvägar och andra kollektiva färdmedel.

Att låta taxan över Öresund regleras genom en indexuppräknings varje år är orimligt, då de resande mycket ofta är tvungna att acceptera trängsel och förseningar - pris och kvalitet måste hänga ihop.

Vänsterpartiet fortsätter att arbeta för en ökad kvalitet och tillgänglighet för alla i kollektivtrafiken.

Satsa på järnvägen

De stora järnvägsinvesteringar som krävs i Skåne för att bygga bort flaskhalsar och möjliggöra en ännu större satsning och utveckling av pågatågstrafiken, måste prioriteras. Vänsterpartiet har lagt en motion som har behandlats av fullmäktige om vilka satsningar som är nödvändiga för att de behov som finns ska tillfredsställas.

De flesta är stora projekt men måste börja planeras nu för att komma till stånd inom rimlig tid. Staten har stora överskott i sina finanser, så det finns ingen brist på pengar. Vänsterpartiet menar att mer av dessa statliga pengar bör satsas på järnväg och inte på motorväg. Det är nu när lågkonjunkturen kommer som man ska satsa på infrastrukturen i Sverige. Man kan fråga sig varför besluten inte tas. Finansministerns argument under högkonjunkturen var, att man inte kunde stimulera en redan överhettad arbetsmarknad med brist på arbetskraft. Nu väntar en massarbetslöshet om ingenting görs. Pengarna finns och investeringarna behövs.

De mest angelägna järnvägsprojekten i Skåne är:

Pågatåg Nordost, ett arbete som kan starta omedelbart med lite god vilja.

Simrishamnsbanan behövs för att knyta ihop Östra och Västra Skåne.

Diagonalen (Lund-Kristianstad) är en bättre satsning än nya motorvägar.

Utreda möjligheterna av 4-spår till Hässleholm.

Tågtunnel mellan Helsingborg-Helsingör.

Lightrail Helsingborg-Höganäs samt Malmö-Lund med omnejd

Miljö

Region Skåne har stor betydelse för miljön i Skåne. De verksamheter som regionen har betyder mycket direkt och indirekt för miljöbelastningen. Vänsterpartiet anser att Region Skåne ska vara ett föredöme i det

interna miljöarbetet. Tillsammans med andra aktörer ska regionen se till att nå de regionala miljömål som har uppsatts. Ett miljöstrategiskt program är under utarbetande i Region Skåne. Miljöhänsyn ska alltid tas vid upphandlingar, planeringar och beslut.

Transporter innebär stor miljöbelastning. Därför förespråkar Vänsterpartiet att en kilometerskatt införs på de tunga transportererna. Över 70 % av de lastbilar som kommer in i de skånska hamnarna ska vidare. Skåne har blivit ett transitlän med de negativa följderna som det innebär - buller, slitage på vägarna, luftföroreningar, trängsel och ökade koldioxidutsläpp. Godstransporter måste minska och nödvändiga transporter ska i så stor utsträckning som möjligt över till båt och järnväg. Ett led i detta stora arbete är att snarast införa en kilometerskatt där Skåne kan vara ett försöklän, något det också finns bred politisk enighet om.

Alla transporter innebär miljöbelastning. Det är ändå med en väl utbyggd, fungerande kollektivtrafik som drivs med bränslen med liten påverkan på miljön som grön el och biogas, som en betydelsefull miljöinsats görs av regionen. Inom stadstrafiken ska alla bussar drivas fossilfritt senast 2015. Det måste vara möjligt att snabba på denna process så att även regionbussar och serviceresor är fossilfria kring 2015. Det finns stora besparingar att hämta genom en fortsatt energieffektivisering av regionens fastigheter. Regionen bör upphandla flera rättvisemärkta produkter och fortsätta arbetet med att bli den första rättvisemärkta regionen i Sverige.

Det finns också andra åtgärder som kan genomföras för att minska miljöbelastningen. I stället för den höga reseersättning som ges idag till privatbilarna borde bilpoolsverksamheten utvecklas för både tjänstemän och politiker. Bilarna ska vara miljöklassificerade. Reseersättning för privatbilar bör minska för att stimulera till gemensam åkning och kollektivtrafikesande.

I kallelser till nämnds- och fullmäktigemöten borde i stället för P-biljett ett 1-dagskort i kollektivtrafiken medfölja.

Den viktigaste förändringen för regionens miljöarbete är enligt Vänsterpartiet att gå från kartläggning och målsättningar till genomförande av miljömålen. Regionen måste på alla nivåer alltid följa upp att gällande miljöbeslut följs och i högre grad engagera all personal i detta arbete. Inte minst gäller detta vid upphandling av varor och tjänster.

Ökad tillgänglighet till kulturupplevelser

Region Skåne ska verka för ett varierat och tillgängligt kulturliv. I samarbete med Skånetrafiken bör en kombinerad biljett för inträde på olika kulturinstitutioner och kollektivtrafiken introduceras under 2009. Kombibiljetten ska inte bara gälla för inträde till Region Skånes egna kulturinstitutioner. Det är också viktigt att det finns kollektivtrafik så det är möjligt att ta sig hem efter evenemanget.

Kultur från hela världen är i dag en stor tillgång för hela Skåne. Därför bör mångkulturella aktiviteter uppmärksammas speciellt med stöd och möjligheter för att nå ut till en bred publik. De elektroniska distributionsmöjligheterna, t.ex. via bredbandsnätet, och ökad turnéverksamhet bör stödjas för att hela Skåne kan få tillgång till ett så brett kulturutbud som möjligt.

transportsystem vilket innebär att kvinnors behov och värderingar ska väga lika tungt som mäns

- + Öresundstaxan är i dag för hög i förhållandet till brister i punktlighet och tillgänglighet för de resande*
- + Vänsterpartiet menar att mer av de statliga pengarna till infrastrukturen bör satsas på järnväg och inte på motorväg*
- + I Skåne bör snarast genomföras försök med kilometerskatt på tung trafik*
- + Kultur från hela världen är en stor tillgång för hela Skåne. Därför bör mångkulturella aktiviteter uppmärksammas speciellt med stöd och möjligheter för att nå ut till en bred publik.*

- + Vänsterpartiet motsätter sig avgiftshöjningen i kollektivtrafiken från årsskiftet*
- + Vi vill införa en studeranderabatt på 30 % för alla studerande oberoende av reseavstånd*
- + Vi vill verka för att regeringen genomför ett 3-årigt försök med avgiftsfri kollektivtrafik i Skåne*
- + Skånetrafiken har som uppgift att arbeta för ett jämställt*

Personalen - regionens viktigaste resurs

En trygg, välmående och välutbildad personal är målet

Vänsterpartiet anser att en förutsättning för att göra ett bra arbete är att man har en trygg anställning. Region Skånes anställda ska vara tillsvidareanställda och ha en heltidstjänst med deltid som möjlighet.

Jämställdhetsarbetet i Region Skåne är fortsatt prioriterat område, både att utjämna löneskillnader som grundar sig på kön och att behandla män och kvinnor lika i vården. Den låglönesatsning som den tidigare majoriteten hade kommit överens om kvarstår. Till detta krävdes 300 miljoner kr under mandatperioden för att lyfta framför allt kvinnors löner, eftersom kvinnor ofta har lägst löner. För budgetåret 2009 läggs 100 miljoner kr. Den borgerliga regeringen har försämrat de deltidsanställdas möjlighet att få a-kassa. Detta innebär en ännu större skyldighet för Region Skåne att erbjuda heltidstjänster till alla anställda.

Den borgerliga majoritetens oförmåga att driva en progressiv personalpolitik visar sig i att man helst ser att de anställda i Region Skåne söker sig någon annanstans. Antingen ska man starta eget eller också ska man söka arbete i något vårdbolag. Vänsterpartiet anser att personalen är regionens största resurs och en personalpolitik värd namnet innebär att de anställda ska kunna påverka och utvecklas på sin arbetsplats, med en vettig lön och rimliga arbetstider. Detta är ett långsiktigt arbete som även kostar pengar.

Jämställdhet och mångfald skall genomsyra all Region Skånes verksamhet. De lågavlönade kvinnodominerade vårdyrkena måste värderas högre. Arbeten med motsvarande krav på utbildning och kvalifikationer som är mansdominerade ger högre lön. Utbildning måste löna sig även inom kvinnodominerade yrken.

De anställda i Region Skåne bör spegla hur samhället ser ut i övrigt. Det är ett slöseri med mänskliga resurser att inte ta tillvara den kunskap och kompetens som finns hos människor med olika bakgrund.

Region Skåne har utlovat att man ska bli den bästa arbetsgivaren i Skåne. Detta innebär också en satsning på personalens hälsa, när det gäller arbetsmiljö, friskvård och företagshälsovård.

För att personalen ska kunna utvecklas i arbetet och få inspiration av goda exempel bör det ske en fortsatt satsning på Utvecklingscentrum.

Behov av en arbetstidsförkortning finns. Vänsterpartiet anser att Region Skåne ska ta konkreta initiativ för att påbörja ett sådant arbete under 2009.

Upphandlingar

Den trygga tillsvidareanställningen som Region Skåne ska erbjuda för att man ska kunna göra ett bra arbete slutar att existera i samma ögonblick som den borgerliga majoriteten bestämmer sig för att privatisera en verksamhet. Då varar anställningstryggheten de år som upphandlingen omfattar, och vid nästa upphandling får bara de personer ny anställning som den nya "vinnaren" av upphandlingen vill ha. Man kan sorteras bort på grund av sjukdom, ålder eller facklig aktivitet. Den svenska anställningstryggheten är hotad i sina grundvalar.

De riktlinjer och policys som gäller för Region Skånes personal har visat sig sakna giltighet när en upphandling görs. Det senaste exemplet är den upphandling av ambulansverksamheten som nu pågår. Nu är inte Region Skånes riktlinjer om hur långa jourpass som personalen skulle arbeta viktiga längre, utan huvudsaken för majoriteten är om det finns några pengar att tjäna på en försämrad arbetsmiljö.

Vänsterpartiet tycker att en personalpolitik som utmärks av besparingar till priset av sämre arbetsmiljö inte kan känneteckna

någon som vill kalla sig Skånes bästa arbetsgivare.

Region Skåne måste skapa ett mer heltäckande regelverk för hur en upphandling ska utföras och vilka krav som ska ställas. Man borde också se över underentreprenörernas villkor.

Andra prioriteringar än den borgerliga budgeten

Vänsterpartiet opponerar sig emot de försämringar som den borgerliga budgeten för år 2009 kommer att innebära för framför allt för hälso- och sjukvården.

Vi protesterar också emot den inriktning på privatiseringar som den nuvarande majoriteten står för. Vi kan se det inom hälso- och sjukvården där redan delar av den offentliga psykiatrin, dialysverksamheten, obesitasoperationer och mammografin har privatiserats. Vi kan se det när det gäller städverksamheten där den borgerliga majoriteten ville lägga ut all städverksamhet i privata händer, men protesterna blev så pass högljudda så att de flesta sjukhusen fick behålla sin egen personal. Kompetens och kunnande har redan förlorats när det gäller fastighetsdriften.

Vänsterpartiet anser att höjningen 2006 av regionrådets, gruppledarnas, ordförandens och vice ordförandens löner var obefogad. Detta gäller även höjningen av sammanträdesarvodena.

Kostnaden på tre miljoner kr tillförs hälso- och sjukvårdsnämnden.

Vänsterpartiet vill med dessa förslag visa på en annan inriktning och andra prioriteringar än den borgerliga budgeten.

Ekonomi

Sverige befinner sig nu i början av en lågkonjunktur och arbetslösheten stiger. Detta leder till lägre skatteintäkter för Region Skåne. Regeringen fryser de statliga bidragen till kommuner och landsting, vilket innebär att majoriteten är tvungen att lägga en budget som man inte kommer att kunna hålla. Återigen kommer verksamheterna inom vård och hälsa inte att kunna uppfylla sina uppdrag utan överskridande

Det enda beskedet som det borgerliga styret har gett till de 33 000 anställda i Region Skåne är att minst 1 000 medarbetare ska bort

Vänsterpartiet anser att politiken måste ta ansvar. Vi gör det genom att ge tillräckligt med pengar till sjukvården för att verksamheterna ska kunna fullfölja de åtaganden som politiken har sagt ska göras. Vänsterpartiet lägger 773 miljoner kronor mer till hälso- och sjukvården än majoriteten, av det 170 miljoner kronor mer till det offentliga hälsovalet. Tillgängligheten ska öka. Alla människor ska oberoende av kön eller klass ha rätt att få de läkemedel som har bäst effekt. Barn ska inte behöva betala för sjukvård. Personalpolitik måste få kosta. Det ska inte bli dyrare att åka kollektivt i regionen. De studerande ska få sin rabatt. Detta är några områden som vi prioriterar och även finansierar.

För att få råd att bedriva den politik vi vill i Region Skåne ser Vänsterpartiet ingen annan möjlighet än att förstärka inkomsterna med en skattehöjning. Erfarenheten och senast en undersökning från Sveriges Kommuner och Landsting har också visat att regionens invånare är bredda att betala mer i skatt, förutsatt att pengarna går till kärnverksamheten och kommer alla till del genom en väl fungerande offentlig sektor. Vänsterpartiet föreslår en skattehöjning med 35 öre vilket ger en skattesats på 10,74 kr.

Förslag till beslut

- att (1) fastställa en skattesats om 10,74 kronor för år 2009
- att (2) fastställa regionbidrag till Region Skånes nämnder för verksamhetsåret 2009
Enligt bilaga 1
- att (3) 200 miljoner kr utöver majoritetens förslag tillförs hälso- och sjukvårdsnämnden för införandet av ett offentligt hälsoval samt en avprivatisering i Region Skåne
- att (4) 25 miljoner kr ytterligare tillförs Skånetrafiken för att en studeranderabatt i enlighet med Vänsterpartiets förslag ska införas
- att (5) nämnden för kollektivtrafik tillförs ytterligare 85 miljoner kr i regionbidrag för att bibehålla biljettpriserna på nuvarande nivå
- att (6) barnsjukvården ska vara avgiftsfri t o m det artonde året
- att (7) tillsvidareanställning och heltidstjänst är en rättighet med deltid som möjlighet i Region Skåne
- att (8) 100 miljoner kr tillförs regionstyrelsen för att prioritera de lägst avlönade och minska osakliga löneskillnader
- att (9) 3 miljoner kr tillförs hälso- och sjukvårdsnämnden från regionstyrelsens anslag, för återgång till de arvodesregler som gällde 2006
- att (10) i övrigt godkänna Vänsterpartiets förslag till planeringsramar för år 2009 för Region Skåne